

MINNISBLAÐ

Viðtakandi: Velferðarráð

Sendandi: Rannveig Einarsdóttir, sviðsstjóri velferðarsviðs

Efni: Staða tillagna um betri nýtingu á tíma og fjármunum Reykjavíkurborgar

Í bréfi skrifstofu borgarstjóra og borgarritara, dags. 4. desember 2025, var send útskrift úr fundargerð borgarstjórnar frá 2. desember 2025 varðandi **betri nýtingu á tíma og fjármunum Reykjavíkur – samantekt á áhugaverðum tillögum eftir samráð við almennig**. Samþykkt var að fela sviðum og skrifstofum miðlægrar stjórnarsýslu að taka tillögurnar til rýningar og undirbúa aðgerðir í samræmi við niðurstöður. Í samþykktinni kom fram að fjárhagslegum ávinningi yrði varið til hagræðingar í rekstri Reykjavíkurborgar eða í mikilvæg stefnumótandi verkefni á sviðum í samræmi við forgangsröðun sviða og áherslur fagráða. Tillögurnar yrðu svo lagðar fyrir viðkomandi fagråd og samanteknar tillögur frá ráðunum lagðar fyrir borgarráð.

Eftirfarandi tillögum var vísað til velferðarsviðs:

1. Endurskoða matsviðmið fyrir heimaþjónustu/stuðning
2. Aukinn samrekstur í sólarhringsúrræðum
3. Endurskoða samkomulag við ríkið vegna hjúkrunarheimila og stuðning við dagdvalir.

Með minnisblaði sviðsstjóra velferðarsviðs til velferðarráðs dags. 2. febrúar 2026 var gerð grein fyrir mögulegum útfærslum ofangreindra tillagna og hvaða fjárhagslega hagræðing gæti verið þeim samfara.

Eftir nánari vinnslu við útfærslu tillagnanna er staða þeirra nú eftirfarandi:

1. Endurskoða matsviðmið fyrir heimaþjónustu

Hagræðingarartillaga um endurskoðun matsviðmiða fyrir heimaþjónustu byggir á því að draga úr kostnaði sem hlýst af því að teymisstjórar heimastuðnings fari í heimsókn á öll þau heimili þar sem beiðni um heimastuðning berst. Núverandi fyrirkomulag felur í sér að nær öllum beiðnum er fylgt eftir með heimsókn frá teymisstjóra sem framkvæmir ítarlegra mat. Með tillögunni er lagt til að matsviðmið verði endurskoðuð þannig að færri beiðnir leiði til heimsóknar teymisstjóra, sem skilar sér í sparnaði á mannafla. Skrifstofa öldrunarmála vinnur nú, í samstarfi við þjónustu- og nýsköpunarsvið (PON), að því að innleiða WHODAS-skimunartæki (World Health Organization Disability Assessment Schedule), það er staðlað matskerfi frá Alþjóða heilbrigðismálastofnuninni (WHO) sem er notað til að meta færni og fötlun í daglegu lífi. WHODAS er sjálfsmatstæki í formi spurningalista sem viðkomandi svarar rafrænt. Metið er hversu vel einstaklingur tekst á við daglegt líf, frekar en að einblína bara á greiningu eða sjúkdóm. Mun matið auðvelda mat á því hverjir eru í þörf fyrir heimastuðning. Með því má fækka heimsóknum teymisstjóra enn frekar. Nánari upplýsingar um matið má t.d.finna á eftirfarandi slóðum:

<https://island.is/mat-a-faerni-thinni-whodas>

<https://www.who.int/standards/classifications/international-classification-of-functioning-disability-and-health/who-disability-assessment-schedule>

Stöðumat vegna þessarar vinnu, m.a. kostnaðarmat, ábatamat og hvenær má ætla að innleiðing geti hafist, verður lagt fyrir velferðarráð í haust.

Varðandi tekjutengingu þrifa á heimili, sem greint var frá í minnisblaði frá 2. febrúar sl., það er að einstaklingar yfir ákveðnum tekjumörkum greiði raunkostnað fyrir þrif en einstaklingar innan vissra tekjumarka njóti afsláttar eða niðurfellingar gjalds, þá er, eftir nánari skoðun, ekki efni til, að svo stöddu, að halda áfram með þá vinnu.

2. Aukinn samrekstur í sólarhringsúrræðum

Eftir að skýrsla HLH ráðgjafar frá 2024 kom út var settur saman starfshópur til þess að fara yfir og meta hagræðingartillögur. Eitt af því sem starfshópurinn mat var sparnaður við aukinn samrekstur í sólarhringsúrræðum. Niðurstaða hópsins var sú að það væri ekki æskilegt að fara einhliða í frekari samrekstur. Þörf væri á endurskipulagningu í vaktatöflum, samræmingu þjónustuflokka og endurdreifingu fjárheimilda samhliða frekari samrekstri. Nauðsynlegt er að klára þá vinnu til að geta farið af fullum krafti í samrekstur með auknu hagræði.

Með slíkum breytingum er hægt að ná meira hagræði og betri nýtingu fjármagns. Ef aðeins er litið á fækkun millistjórnenda, má reikna með því að áætlaður árlegur sparnaður yrði um 30 milljónir króna. Breytingarnar fela í sér fækkun stöðugilda forstöðumanna og samsvarandi fjölgun stöðugilda deildar- og teymisstjóra. Þessar breytingar geta hins vegar ekki átt sér stað nema það fari fram endurskoðun á vaktatöflum og skiptingu fjármagns, vinna við það stendur nú yfir af fullum krafti og hefur það nú þegar skilað sér í samnýtingu og samrekstri á þremur kjörnum og stefnt er að því að hægt verði að hagræða frekar á árinu eftir því sem vinnu framvindur.

Stöðumat vegna þeirrar vinnu verður lagt fyrir velferðarráð í haust.

3. Endurskoða samkomulag við ríkið vegna hjúkrunarheimila og stuðnings við dagdvalir

Hjúkrunarheimili

Á Droplaugarstöðum rekur Reykjavíkurborg hjúkrunarheimili og fær til þess greiðslur daggjalda samkvæmt útreikningum Sjúkratrygginga Íslands (Sí). Á heimilinu er veitt heilbrigðisþjónusta, sjúkra- og iðjuþjálfun auk félagsstarfs og miðað er að því að tryggja öryggi, velferð og lífsgæði íbúa. Á Droplaugarstöðum eru 83 hjúkrunarrými, þar af þrjú

Reykjavík

sértæk rými fyrir MND sjúklinga sem þurfa mjög mikla hjúkrunarþjónustu og stöðugt eftirlit.

Reykjavíkurborg hefur greitt talsvert háar upphæðir síðustu ár til að halda rekstri Droplaugarstaða gangandi eða um **290 m.kr. sem er 90 m.kr. umfram innri leigu að meðaltali á ári 2020-2025.**

Kostnaður Reykjavíkurborgar vegna reksturs Droplaugarstaða á aðeins að vera í formi innri leigu húsnæðis. Annar rekstur á að rúmast innan daggjalda frá ríkinu (SÍ) og vistgjalda frá íbúum. Árið 2025 var innri leiga 220 m.kr. auk þess var rekstrarkostnaður umfram fjárheimildir ársins um 77 m.kr., þ.e. kostnaður umfram innri leigu og tekjur. Heildarkostnaður Reykjavíkurborgar 2025 var því 297 m.kr.

Á síðasta ársfjórðungi 2025 var farið í hagræðingaraðgerðir sem fólu meðal annars í sér fækkun stöðugilda auk breytinga á ábyrgð og á vöktum. Gert er ráð fyrir að þær aðgerðir muni skila um 55 m.kr. á ársgrundvelli. Fyrstu tvo mánuði ársins 2026 er rekstrarniðurstaða Droplaugarstaða 32,6 m.kr. innan fjárheimilda tímabilsins. Uppfærð áætlun fyrir árið 2026 gerir ráð fyrir að reksturinn verið innan fjárheimilda.

Ofangreind hagræðing í rekstri hefur því þegar skilað árangri.

Dagdvalir

Reykjavíkurborg rekur dagdvöl fyrir eldra fólk á tveimur stöðum, 18 rými fyrir fólk með heilabilun í Esjutúni á Vitatorgi og 50 almenn dagdvalarrými í Þorraseli á Vesturgötu. Kostnaður umfram innri leigu á að rúmast innan daggjalda frá ríkinu og greiðsluhlutdeildar dvalargesta.

Rekstrarkostnaður Reykjavíkurborgar vegna Þorrasels var um 57 m.kr. árið 2025 eða um 33 m.kr. umfram fjárheimildir á ári.

Þorrasel hefur verið rekið með halla undanfarin ár. Kostnaður Reykjavíkurborgar vegna reksturs Þorrasels á aðeins að vera í formi innri leigu húsnæðis en annar rekstur á að rúmast innan daggjalda frá ríkinu (SÍ) og greiðsluhlutdeild dvalargesta.

Heilbrigðisráðuneytið óskaði eftir að kaupa af Reykjavíkurborg húsnæðið sem hýsir Þorrasel til að hægt væri að stækka heilsugæslustöð sem þar er til húsa. Jafnframt var tilkynnt að gerður yrði samningur við hjúkrunarheimilið Grund um að yfirtaka rekstur dagdeildarinnar og færa í annað húsnæði hjá sér. Áætlað er að það komi til framkvæmda í október-desember 2026. Þegar Heilsugæsla höfuðborgarsvæðisins yfirtekur húsnæðið á Vesturgötu mun kostnaður velferðarsviðs lækka um 25,8 m.kr. vegna húsaleigu. Samkvæmt verklagi varðandi innri leigu mun velferðarsvið ekki halda þeirri fjárheimild og nýtur því velferðarsvið ekki góðs af þeim sparnaði. Hagræðing Reykjavíkurborgar felst í sölu á húsnæðinu en samkvæmt verðmati er söluandvirði þess á bilinu 530-550 m.kr. Hagræðing velferðarsviðs felst í niðurfellingu á innri leigu auk sparnaðar vegna rekstrarkostnaðar þar sem daggjöldin stóðu ekki undir rekstri. Alls er því hagræðing velferðarsviðs um 33 m.kr. á ári, eða sem nemur yfirkeyslu í rekstri.

Meðalkostnaður Reykjavíkurborgar vegna Esjutúns var um 21,6 m.kr. á ári 2020-2025 eða um 9,5 m.kr. umfram fjárheimildir (innri leigu og tekjur) á ári.

Reykjavík

Síðustu misseri hefur markvisst verið unnið að því að bæta innheimtuhlutfall hlutdeildar dvalargesta og er það þegar farið að skila sér. Útkomuspá miðað við bókhaldsstöðu janúar og febrúar bendir til þess að reksturinn muni standa undir sér á árinu 2026 að öllu óbreyttu.

Reykjavík